ఆంధ్రభూమి వివిధ విజ్ఞానసంపుటి

ఆదివారం 6-10-1968

కథానిక

కళాస్పర్శ

—పాలడుగు కల్పనాదేవి

క్షణ శరీరమైన జీవితాన్నీ శాశ్వతమైన కళగా మార్చి తరించేవో! యిది జాతి కు చెందిన కళాకారులు నాటి నిష్ఠయం శిల్పం శ్రద్ధగా పట్టుకొన్న శిల్పి. పవిత్రత తనివితీరు పరమ ప్రయోజనముకొరకే శిల్పి కార్యాన్వితమైన శిల్పులని. అపరిపూర్ణ కళాఖండాలని చూడగానే ప్రత్యక్షమౌతాయి. ఆ శిల్పిని లోకం నోరార కీర్తించక పోవచ్చు గాక! ఆ పాత్రి చరిత్రాన్ని మరణాంతరాలలో లిఖించకపోవచ్చు! కాని వాని పొన్నకార్యానికి ఈ నాటి తీపి మోహకాంక్షిస్తాము.

* * *

"కాని శిల్పి! ఆగిపోయావేం?"

శిల్పి నిశ్చాణ అయితే కాచిందగిలకే మోకాని నిలోని ఆత్రకాంక్షతా అతనుదోయి పవిత్రతా ప్రతిబింబిని చేయమని వేడుకొన్నాడు."

"లేదం ఆ మాట పోయగల్గితే ఈనాటి ప్రతిమ ఏ పాటి? ఆశిలోని సర్వస్వంగా భావిస్తాను నిధాన శిల్పులకు, పాణి ప్రసాదం వర ప్రసాదించక పోవడ అగం పాత్రాగ్యం"

"శిశిరా! ఎంతటి మహోన్నత శిల్పమూ నిన్న-బాధ్యతయు దీపకను మరుగుపరచకోదు"

"సుధ్య వాలుకోంది! శిల్పరచనకు జాగుచేయకు ప్రమిదలో నూనె రెండవ యామ ప్రారంభ వేళుగుతుంది చేమో!"

"పళ్ళ భోగభాగ్యాలతో అలజాడు మేలి వస్త్రాలూ పరిపరర్యలు చేసే దాసదాసీజనం మధ్య మహాశాలిని నా మన మతిని నీవు-కళాకాధన కోసం సర్వం త్యజించి పరిహారణ శిల్పితో నిశాడంబరంగా పెనుకుటి లో "జీవిత శ్వాసు నీవు ప్రత్యేకంగా శిల్పరత్నాన్ని పూజకుబన్నాను అందుకు కళామతల్లి అగ్రహిస్తుందేమో!"

"శిల్పి! బాటి దూరమయ్యానని నిరాశపడ్డాన్నపకుబన్నా! లేదు! ధనం వున్నంత కాలం దర్పంతుట్టుముట్టు తుంది. అశ్వర్య ఒక మంగారు పిండరం. కానిచుట్టూ ఎన్ని నిధ ధనాలూ, ఎన్ని కుప్ప శాలో కాన్ని దాటుకుని వ పై కాని జీవితపు విలువలు అర్థ కావు. కళాకృష్ణ తీరదు. నీవు తుట్టస్థ పడటం జాపూర్వపుణ్య సుకృతం, అరోజని మరొక్కసారి జ్ఞాపకం రేయుతో! మీ తండ్రిగారి అంత్యదినాలలో వారి అంత ర్గత కోరికను తీరుస్తానని ప్రమాణం చేసాను జీవకళలు ప్రస్ఫుట కాగా గా. శీర్షత చెడని శిల్పమూర్తి పరిపక్వ దిక్కి అంత గౌరవం నిలుపుకానని అన్నావు యిదేనా? పితృవాక్య పరిపాలన! హేమంతముకుళ యింకా వసంత రోజులు ది. అంతే! చూడు శిల్పి దీపం యిప్పుడే శాంతివంతంగా వెలుగుతోంది! మరి కొంతసేపటికి పతి కొరిగిపడుతుందేమో! పరిత్యాగమయ మంటా మాటలతో వేమగిసింది. రెండవ యామం చిరకై నా దీపకళగా పరిచేయి."

"కళారాధకునికి జాతి కులువా? శిశిరా! నీకన్నులలోని వెలుగులో కోటి దీపాలను చూడగలను! అంతే కాదు శుక్లపక్ష అని మర్చిపోయావా? అలా ఆకశిధరునిచూడు. ఈ శిల్పం చూడు. పైరే వెలుగెదుకు? యిం కా పక్షం రోజులేకదూ! హేమంత ఋతువు ఆలోపల శిల్పనిర్మాణం రూపు కూర్చు కొంటుంది, అలయాం కళాగారంలో, దేవిమంటపం దగ్గర ఒక శుభముహూర్తాన ప్రతిష్ఠాపన జరగాలి. నా శిల్పం పిత్రృదేవుల ఆశీస్సు పొందగలదు. ఆ చిర చెరగుకుబామపాదం యుదూ యిరువురూ గొప్ప శిల్పులేనని కథానిక

మీదుగానాని యిం కొళ్ళు యామ గడిచి పరకూ ఓపిక పట్టలేవు?"

"సౌందర్య కులైన పద్మినీవళ స్త్రీలు దగా నీ శిల్పానికి వేసు ప్రత్యేక శ్రద్ధ కాగా పరిపూర్ణత గోదరి పరిపాత శిల్పరచనాధ్యేయంగా పెట్టుకని నిర్విరామ గా శ్రమిస్తేనే నీవు భరించ లేవేమో!"

"శిశిరా! కోరికలు పేరేపం అంచాలల కుక్కి శిల్పాలలో మలచడం నా ఆశయ కాదు నీ కన్నులలో సజాతిని రీ పవిత్రమైన ప్రకాశ లోనావా శిల్పాల చారా దరాల నిండిపోయేట్ల యదమే నాకాత్యం అందుచేత నగ్న శిల్పాలు కాగ నిర్వి విధ వస్త్రాలంకృతాలైన స్త్రీ రూపాలనే శిలలో ప్రతిని నిలపేవిది."

* * *

"శిల్పి!" అలపక గాదు కా? మూడు రోజులుగా గోపురం తోనే డు పు కున్నావు యిం అయిదు రోజులలో హేమంతముకువు ప్రవేశిస్తుంది. అప్పటికి ఈ మహాకార్యం ముగుస్తుందికదూ భామవారం మూర్యోదయాన్నే జమీందారుగారు నీతో మాట్లాడదలచ్చారు?

"ఆ! అవును వారు చాలా సహృదయులు శిల్ప పూరిశాగా నే ప్రకష్టాపరా యత్నాలు కాదిపానవారు కళలమీదా హామాన్యం మీదా చాలా గౌరవమట! కళాధర్మకులు కవులకు తోడ్పడక సహాయమూ, సమ్మానమూ చేస్తుండటం వారి పరిపాటిఅట! యింతకీ ఎందుకు అడిగావు?"

"సహృదయులో కాదో? ఎవరికి తెలుసు నీవు యింటలేని సమయాన వారి మనుష్యులు యిద్దరువచ్చి రాజాజ్ఞ పట్టవలె నేను కాదు నేనుతో పంపిన అశ్వకాలూ, పట్టుపస్త్రాలూ హీమల ఇదుగాధరి చి లక్ష్మీవారం వాడు దర్శనం చేసుకోవాలంట! అదివారి ఆజ్ఞ గావచ్చిన వారు తెలియ జేసారు. నేను లోపలికి డే అయాచితంగా అభించేసమృద్ధులు—ఆ దులోనూ వారు కేవు జా తిమిరోపడం మా ఆలోచం కాదని అశ్వంతర తెలిపి తిరస్కరించాను. కాక విషయమే పంచేపోస్తాని మని చెప్పారు."

"ఈ మహాకార్యం ముగిసేవరకూ ఎవరి పొరిలోపలికాలూ స్వీకరించ కూడ దని మన నియమంకదూ! తిరస్కరించ డం నీ తప్పేమీ లేదు. కాని పెద్ద వారు తమ తకాసు కలుసుకోవలసిన దిగా ఆహ్వానించినపుడు వెళ్ళకపోవడం కాదు కాదేమో! వెళ్ళరా"

"నీ శిల్పానికి పరం మర్యాదలు అరిగేవరకు నేను పరపురుషులదృష్టిలో పడరాదని నిశ్చయించుకున్నానే? శిల్పి వయిన నీతోకాని సామాన్య స్త్రీ పైన బాటో రాదకార్యాలే పుటాయి అ పెద్దమనిషికి ?"

"అయిన తండ్రి వంటివారు. నీ కార జాన పిలిచారో నీకోసం కాకపోయినా బాకోసం వారికి కన్నించు "

* * *

ఓహో! అంచాలరాడివైన శిల్పి ధర్మపత్నివా ?మనసగలని త్వనీకి రించి నట్లు మా ఆహ్వానాన్ని నిరాకరిస్తావనుకున్నాము. జగన్మాత క తనిసుకేవలం కరించే రక్షణ ఖచిత ఆభరణాలు నీవు అలంకరించు కోవడానికి యోగ్యాలు కాకపోయాయా ?"

"మీ సంస్థానంలో పుటున్నాం. మీ బిడ్డల వంటివారం. మా దోషాలను మన్నించవలసిన మీరే ఆగ్రహిస్తే నేనే. చెప్పగలను ? వారివద్దనుండి పంక్షమించవలసిన దేకాని స్వయంగా మరొకరి వద్ద నుండి కామకలు స్వీకరించే అలవాటు లేదు. అంతేకాదు వారు శిల్పరచన పూర్తిగా చిందించవరకు పరపురుషులెవరుట పడలేనని ఆ పర్యేశ్వరుడికి ప్రమాణం చేసాను."

"చతురవే! నా దర్శ నిధివేళకా పం కావడా పైదుపుని కూడాకా? శిల్పినీకు ఎక్కడ తటస్థపడ్డాడు? నిన్ను మించి ఎందులో గొప్పవాడని ఆ పేద వాడిని స్వీకరి కావు? తన విషయా లేమి నీకు తెలియనియుతేదా?"

"యిదేనా ? మీరు ప్రత్యక్షచదలచి వది ? మీరు శిల్పిదా.రాపే తెలియ వచ్చునే కా పదిహేడేండ్ల ప్రాయంలో మధుమతి తీరంలో ప్రథమంగా వారిని కలుసుకున్నాము. వారి పటుంబం మా పొరుగునే తరలివచ్చింది. తండ్రి, తన యుదూ యిరువురూ గొప్ప శిల్పులేనని మిత్రాలి వృత్తిగా అత్యధికి చే పిల్పాట్లు చేయగలము వాటిని అంగీకరించి పెట్టి రమ్యత వోహార భవనం నిర్మిపాము మీకిష్టం కొంత భగాలు యిస్తాము వీధిపాన ధవళకళ వసు బాహాబాలకు కొరువ వుండదు.

"పరిమాటా! ఆ శిల్పాన్ని శిల్పిమాకు విక్రయించి చూడు! వందనలకొద్దా తిసాము అతనికి తెలియకుండా నీకు విలువైన బహుమానాలిస్తాం. సమ్మత మేనా?... నీవంటి అవకాశం మాకు వాలాలోగాని ఆ పేద పెంకుటిల్లోపుడ తగదు "

"మీకు సౌందర్యకుంచే మహాప్రీతి కాలోకు ఈ వస్థానంలో వున్నంత మాత్రాన మీ కుటిలత్వానికి కానిపల మౌకామకుకు టుబ్బాలా ? శిల్పాలను విక్రయించాలా ? మీకు మీ అలుపిడ్డలనీ గుణవతులైన శ్రేష్ఠ పుత్రుడినే చిత్ర సమకుబన్నారా ? నేను యాదకు రాలిపా మీ విలాసవసువులు స్వీకరిస్తానా? వాలో మీరు చూసినది విచారరేఖలుకావు మీ శాము. . . . ఛీ, కపట బాటకానికి ఎంత చాదుకున్నా కాగని లోపరేఖలు వా కమ్ములో పుడేది నిశ్చయ ప్రకాశక అవే వారు సూచిస్తి ప్రస్తుత శిలలోని కాశీ్యత పుంది పసాము."

"యింతటి దూషణ కామవల్ల పర్యవసానం గురించగలవా?" మీ పతికారవాళ్ళ గురించక పోవడమే ? కాని కళాకారులకే కాలపర్యం కూడా కాటువేయలేదట! వాశిల్పి ఎటువంటి అపదకాని అనామాన కాని మీ మూలగా సంభవిస్తే మీయుట అరిగే అశ్మిక వ ఘటన పలికగా మహాయోధుడు గురువుకారు మీ ఆహా కారి కారకాలైన ఈ పంపకా నేని మిగలవు ఒక్క కళాకారుని శోభ కొన్ని కుటుంబాలకు చిమ్మ యిది శిల్పి దర్శపత్నీ మాట అవ్యాకాదని త్వరలో ప్రగహిసారు. వస్తాను".

"శిశిరా! కుడుకు తిలకం దిద్దితే మిగతా రేపటిలో

హిందూ ముస్లిం సమస్య గురించి భారత పాకిస్తాన్ సమస్యగురించి కొన్ని మాటలు చెప్పాలనిపిస్తోంది. తలచుకున్నట్లు యితే హిందూ-ముస్లిం సమస్యలను భారత-పాకిస్తాన్ సమస్యను మలక్షంగా పరిష్కరిం గల గలిగినట్లే నిజానికి భారతదేశపు రెండు మహా నగరాలలో హైదరాబాదు-నగరం ఒకటి రెండవ నగరం పేరు మీకు తెలిసిందే అక్కోన్ హైదరాబాద్ నగర లో— అనుకుంటున్న పై భారతదేశ లోని అన్ని నగరాలలోనూ ఉదవలసినంత ప్రాణ శక్తి ఉనకత లేదు హైదరాబాదు నగరంలో ఆదీ మరి తక్కువగా ఉన్నది ఇదుకు కారణం ఏమిటో చాలా గురించి దీర్ఘమైన విషయాలను మీకు వివరించవలసిన అవసర లేదు మీకుఅన్ని తెలుసు

ఈ నగరంలో హిందువులూ ముస్లిం ములు చాలాకాలం నరిసిమాపగా వున్నారు హిందూ ముస్లిములు, భారతపాకిస్తాన్ సమస్యలవల్ల వీరి మనస్సులు భావాలు మారినట్లయితే కేకుహా తరమైనవంగతులు జరగవచ్చు. భావనలు మారాలంటే, వా ఉద్దేశ్యంలో ప్రధానమైనది దరిద్రతను పరిశీలించి దృష్టిలో మార్చు కావడం హిందువులకు, ముస్లిములకు పడుకు ప్రధానమైనదేదా మళాలకి సంబంధించినదే అయితే ఈ విషయమై నేను ఎక్కువగా చెప్పకు హిందువు ఎంతఉదారుడై నప్పటికీ రామునిని కృష్ణుని కి మహామ్మదుడంతన్న కొంచెం అధికులుగానే కాని ఎదమే సహజమే, అదే ప్రకారంగా ముస్లిము ఎంత ఉదారుడై నా తను మహామ్మదుడు రామ కృష్ణా కృష్ణుని కన్నా కొంచెం అధికుడుగా భావించడ సహజమే అయితే ఈ భావం ఇంత అధికంగా పుడకూడదు భావించడం సహజమే అయితే పీపా-విన్నీ పాగా ఈ కేదా ఉ కేపరచ లేదుగానిఅది అంతకు మి కుడకూడదుమతం గురించి తుక్కు మాటలెప్పి తనివిషయాన్ని నేనుఇ తనితో అపేస్తాను.

ప్రధానమైన సమస్య చరిత్రకుసుంచి దృష్టితో పరిశీలిస్తున్నాము? అదేది హిందూ, ముస్లిములగురించి మాట్లా డహింసుకుపోయాయి.

"కుట.....!వయసు మళ్ళిన కొద్దీ అడ్డుగా పెట్టుకొని యింత కాటకూడు కుబన్నావా?" అంటూ లేచి చెంపపళ్లు మనివిలాడాడు. ఆ దెబ్బకు తట్టుకోలేక తూలి క్రిందకు పడిపోయింది. పార్వతి.

ఆమె ఎర్రని గులాబిరంగు ముగ్గు వల్లగా కమిలిపోయింది. కన్నీటి ధార చెక్కిళ్లను తడివేసి దెబ్బతగిలే అది కగా అతడన్న మాట ఆమె గు దెల్లో ములుకుల్లాగా గుచ్చుకొని, కాది చిం ది.

అతని కాళ్ళకై బడి "క్షమించండి. నా కోపం తెలియదు, మీ పాదాల పాకిగా దెవుతుబన్నాను మీతో పాటిని మభంకాలే అధికంగా కాలంమీ తెలియదు!" అంటూ కన్నీటితో అతని పాదాల్ని తడిసి ది,

"ఛీ...! కు...ల...టా!! దేవిన తప్పు కాలక, పమ్మిందరికాని ప్రయత్నిస్తున్నావా?" అంటు తన్నాడు.

"నేను అపరేపన్ రేయి చుకున్నాను గకా! ఇప్పుడు నీవుగర్భవతివి అయినావు అంటే ఎవడితోనో కులికి ఉ టావు! లేక పోతే. యిక్కడే ఎవడితోనో సంబంధం పెట్టుకొని ఉంటావు. నిజమేచెప్పు... లేకపోతే నీపక మలివేసాను...!!అంటూ అవేశ తో అరిచాడు. వెంకట్రామయ్య

"భగవంతుడి సాక్షిగా చెప్పుకున్నాను కాకు మాత్రం నీపాపం తెలియదు." అంటు దీనంగా వేడుకొంది. పార్వతి.

"ఛీ...! వెధవ...!! అంటు తిట్టు కుంటూ వెడలిపోయాడు.

పార్వతి అలాగేనుంచా గుండెపగిలేలా ఏడ్చింది. వెంకట్రామయ్యగారి మాటలు మాటమాటకి జ్ఞాపకానికి వచ్చ, ఆమె హృదయాన్ని మలిపేస్తున్నాయి. కొట్టి కా ఫరకాలేదనిపించింది. కాని, తనకు కులంగా భావించినందుకు ఆమె గుండె బద్దలయింది. "అమాయక హృదయస్త్రీకి అంతకంటే ఎక్కువ అవమానించేముంటుంది? ఎన్ని అవమానాలైనా, అవమానంలనైనా సహిస్తుంది కాని "కులట" అనే అపనింద మాత్రం భరించలేదు". అదీగాక, ఆమె తన భర్త నోటిముందే వినడం, యింకా సహించ లేకపోయింది. అంతకంటే పెద్ద అవమానం యింకేముంటుంది పార్వతి భర్త తిరస్కృతించిన స్త్రీకి పంచలో స్థానము ముంటా? ఈ జీవితం దుర్భర మనిపించేదామెకు. నిశ్చయమైన జీవితంపై ఆమెకు, విసుగు జనించింది. ఈ పద్దెనిమిదేళ్ళ జీవితానికి సంపూర్ణత్వం వచ్చిందనుకొంది.

రాత్రంతా నిద్రేనో ఆలోచనల్లోనే గడిచింది. ఉదయాన్నే లేచి, మామూలుగా పొ. పనిలో పడుకుంది, వెంకట్రామయ్యగారిని, పిల్లల్ని బడికి పంపింది. వెంకట్రామయ్యగారు ముఖ వంగానే వుండుకున్నారు. మూడుదు

(మిగతా పేజీలో)

మత సామరస్యం మన కర్తవ్యం

—రామ మనోహర్ లోహియా

అనువాదం- సురమౌళి

డుతూవున్నా మంచే గాలిలో మాట్లా కలవిత్వరాలుగా ముస్లిములు ముస్లిములు కదు గదు! అరబ్ దేశ ముస్లిములు అనహతమూర్యారు దిపా వైపునైన నివసిస్తున్నారు అదేవిధంగా భారత యహూమార్యతం అ చేనిఉగా. అతడు రాలా హతమార్యుడే వర్ణజనోనం దిపేమాత్రం కాదు. ఫాతిక్ గా హతమార్యుడు పై మార్టిలంగ్ ఎప్పుడు,— రీ అతలమంది ప్రజలనీకాన్ని హతమార్చు పాడు అ బదు లక్షలమందిలో కనిపిస్తే మూడుస్వర లక్షలమం దిముస్లిం లేగడ! హతమార్యుల సంఖ్యలు దరూ ముస్లిములేగడ! ఎరిని హతమార్చినవారు మొగలాయి ముస్లిములు ఒకప్పుడు మొగలాయి ముస్లిములు పర్షియా ముస్లిములను దరోప్పుడు ఆఫ్గాన్ ముస్లిములు మొగలాయి ముస్లిములు అను హత్యలు గాని చారన్న ఈ సంగతి ముస్లిముల ఇటీటికీ బ్యాపిస్తున్నట్లయితే, గత ఏడువందల సంవత్సరాలుగా జరిగిన సంఘటనలు ప్రజానీకంముందుకు చాలాస్పష్టంగా రావడం జరుగుతుంది. ఈ సమస్య హిందూ/ముస్లిములసమస్య కాదని ఇది నేనుం దేశీయ విదేశీయ సమస్య మాత్రమేనని తేటతెల్లం అవుతుంది. మొట్ట మొదటఅరబ్ దేశం మరో దేశ మంతో ముస్లిములు వచ్చాయి వాళ్ళు విదేశీయులు. ఇక్కడిరాజ్యాలను వారు ఆక్రమించి వారు క్రమక్రమంగా మారు మాటయాలై సంవత్సరాలాలో వారు కూడా దేశీయులై పోయారు. వారు దేశీయులై రోయి తర్వాత పర దేశీయులది మరొక చెలువచ్చింది. అలా వచ్చిన ఆటెలురు ఈ దేశపుహిందువులనే కాక మరుళ్ళమనుమ సైతం హతమార్చింది అలావచ్చి ఈ పరదేశీయులు కూడా మారు మాటయాలై సంవత్సరాలలో దేశీయులే పోయారు. మరొ చెలువనాదం—ఇలా గత ఏడు ఎని మిదివందల సంవత్సరాలలో మన దేశపు దుర్గతి ఎంతగా అభ్యాన్నానికి దిగజారిందంటే దేశీయులందరు సంపుంకకులై పోయారు. వచ్చిన పరదేశీయులేమో ఆటవికులు, బర్బరులు క్రూరులు ఇక్కడివారు సంపుంకకులు ఇది మన పరుదువందల సంవత్సరాల చరిత్రగతి.

ఈ విషయాన్ని హిందువులు, ముస్లిములు ఉభయులూ కనుక అర్థం చేసుకున్నట్లయితే ప్రతి పాఠశాలలోను, హిందూలై తేనేగి, ముస్లిమై తేనేగి ప్రతి జాతజాతికకు రక్షయా, శేర్లా, జాయెన్. మొదలై వచ్చారు మన పూర్వీకులేనని బోధించవలసిన అవశ్యకతవస్తుంది. నీరు హిందువులూ, ముస్లిములూ ఉభయులకూ పూర్వీకులే! వా మట్టుకు వేమ వా తల్లిదండ్రులతో కాటు రక్షయా, శేర్లా, జాయిషేలకు సమాన స్థానాన్ని యిస్తాను. ఇదేదో సాధారణ విషయంగా నేను చెప్పడం లేదు. అలాగే మనలోని ప్రతివ్యక్తి, హిందూలై వా. ముస్లిమై వా. గణనీ. గోరీ, జాయ మొదలగు వారిని దురాక్రమణ దారులుగా దోపిడీదారులుగా గుర్తించడం కూడా అలవరచుకోవాలి ఈ రెండు మాటలమాకలిపి అవాలి హిందువులు, ముస్లిములు ఉభయులూ, గణనీ గోరీ జాయలను దురాక్రమణ దారులని. దోపిడీదారులని భావించాలి మొత్తం దేశానికి వీరు దురాక్రమణ దారులు విదేశీయులైపుంటా, ప్రజల స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను అతమొదించినవాళ్ళు వీరు రక్షయా, శేర్లా, జాయిషేలు అలాకాదు. వీరు మన దేశీయులు, మన పూర్వీకులు గత ఏడు వందల సంవత్సరాల చరిత్రను ఈ దృష్టితో చూడటం నేర్చుకున్నట్లయితే హిందువులు, ముస్లిములు ఈ ఏడువందల సంవత్సరాల ఘటనలను వేరువేరుగా చూడటం జరుగదు. కలహాదృష్టితో చూడటం జరుగదు, కలుపుగోలు దృష్టి ఏర్పడుతుంది మన దేశ చరిత్రలో ఫలా వాది దేశీయసమస్య ఫలావాది విదేశీయం, ఫలావాళ్ళు మనవాళ్ళు ఫలావాళ్ళు పరాయివాళ్ళు అన్న వస్తు మైన దృష్టి ఏర్పడగలదు అప్పుడు ఈ ఉభయుల దృష్టికోణాలు అదర్శాలు సమైక్యం కాగలవు.

ఇంచాళవచ్చిన తరువాత ఇప్పుడిక ఇవాళ వున్నటువంటి పరిస్థితులకు సంబంధించిన కొన్ని వా వ్యవహారాలను మీ ముందు మళాను హిందువులు ముస్లిములూ ఉభయులు కూడా మారవలసిన అవసరం నేడు వున్నది ఉభయులమనుష్యులు కాగా దెదిపోయివున్నాయి. మొట్ట మొదట నేను ఏ విషయాన్ని మీముందు దహింపుకుపోయాయి.

"భగవంతుడి సాక్షిగా చెప్పుకున్నాను కాకు మాత్రం నీపాపం తెలియదు." అంటు దీనంగా వేడుకొంది. పార్వతి.

"ఛీ...! వెధవ...!! అంటు తిట్టు కుంటూ వెడలిపోయాడు.

పార్వతి అలాగేనుంచా గుండెపగిలేలా ఏడ్చింది. వెంకట్రామయ్యగారి మాటలు మాటమాటకి జ్ఞాపకానికి వచ్చ, ఆమె హృదయాన్ని మలిపేస్తున్నాయి. కొట్టి కా ఫరకాలేదనిపించింది. కాని, తనకు కులంగా భావించినందుకు ఆమె గుండె బద్దలయింది. "అమాయక హృదయస్త్రీకి అంతకంటే ఎక్కువ అవమానించేముంటుంది? ఎన్ని అవమానాలైనా, అవమానంలనైనా సహిస్తుంది కాని "కులట" అనే అపనింద మాత్రం భరించలేదు". అదీగాక, ఆమె తన భర్త నోటిముందే వినడం, యింకా సహించ లేకపోయింది. అంతకంటే పెద్ద అవమానం యింకేముంటుంది పార్వతి భర్త తిరస్కృతించిన స్త్రీకి సమంలో స్థానము ముంటా? ఈ జీవితం దుర్భర మనిపించేదామెకు. నిశ్చయమైన జీవితంపై ఆమెకు, విసుగు జనించింది. ఈ పద్దెనిమిదేళ్ళ జీవితానికి సంపూర్ణత్వం వచ్చిందనుకొంది.

రాత్రంతా నిద్రేనో ఆలోచనల్లోనే గడిచింది. ఉదయాన్నే లేచి, మామూలుగా పొ. పనిలో పడుకుంది, వెంకట్రామయ్యగారిని, పిల్లల్ని బడికి పంపింది. వెంకట్రామయ్యగారు ముఖ వంగానే వుండుకున్నారు. మూడుదు

(మిగతా పేజీలో)

"తరస్కృత"

—మల్లం సంజీవరెడ్డి

టకు పోగొట్టే వారెవరున్నారని?"

వెంకట్రామయ్యగారికి అప్పుడప్పుడు మొదటి భార్య రమణమ్మ జ్ఞాపకం వచ్చేది. ఏకాంత అలసిపోయి వచ్చినా, అలసటకు ఇలే పోగొట్టేది, ఆ ముఖాన్ని చూస్తే చాలు. ఎన్ని విచారాలున్నా—ఎంత అలసట వున్నా యిట్టే పటాపంచలై పోయేది సూర్యుడని చూడగానే చీకటి పటాపంచలై పట్టు నిజంగా భార్యంటే అలా ఉండాలి." అంటూ జ్ఞానకం చేసుకొనేవాడు. అప్పుడప్పుడు కంటు తడిపెట్టుకోవడం గూడా కద్దు.

నమైనా సరే తనకు కూడా మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్నాడు. మనస్సులో అనుకోవడమేమిటి బయటికి గూడా ఒకరిద్దరితో అనేశాడు.

పనుండి వెంకట్రామయ్యగారు! భలే వారండి మీరుకూడా ఈ మాత్రం దానికి యింతసిగ్గూ, భయం ఎందుకండి? అయినా, వాకు తెలియక అడుగుతా గాని, మీదేమైనా పెద్దవయస్సా? మీరే మైనా అవాకాలు? మీకేం కొద్ద వండి? బి.యే.బి. ఇది, హైస్కూలు హెడ్మాష్టరు చేతినిండా డబ్బు మీరు "కా", అనాలి గాని ఆడపిల్లలు కొల్లలుగావచ్చి మీ దగ్గర వ్రాలరూ? మీరు "ఊ"! అనండి చాలు, రేపటి రోజే ముహూర్తం పెట్టేద్దామా! వాకు తెలిసిన వాళ్ళిట్లో ఒకమ్మాయుంది, పదహారేళ్ళ వయస్సు టుంది. చక్కని చుక్క. చిదిమిదీపం పెట్టొచ్చనుకోండి! యివ్వాళ పొయంత్రమే వెళ్తాను," అన్నాడు పెద్దబొట్ల పేరయ్య శాస్త్రిగారు. అన్నదే తడువుగా పెళ్ళి నిశ్చయం చేసుకొన్నాడు. పెళ్ళిగూడా వెంటనే అయిపోయి ది.

పార్వతిగూడా చక్కనిచుక్క. బంగి చంద్రాల్లాంటి కళ్ళు. కోటేరుముక్కు ముక్కూ చూసి తనలో తానే సంతోషపడ్డారు, వెంకట్రామయ్యగారు.

పెళ్ళయిన కొద్ది రోజులకే పార్వతి కాపురానికొచ్చింది. ఇంతలోనే ఆ గ్రామ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఒక కొత్త డాక్టరు వచ్చాడు. వెంకట్రామయ్యగారికి డాక్టరుగారికి మంచి స్నేహమేర్పడింది. ఒకరోజు మాటల సందర్భంలో వెంకట్రామయ్యగారికి డాక్టరుగారు ఒక సలహా యిచ్చారు.

"చూడండి! వెంకట్రామయ్యగారు అప్పుడప్పుడు మీకు ఇలాగే ఆ మనస్సులోకి వస్తుంది! ఈ విధ మన్న యి శా సంతానంలేనిదే తనకూ, ఆతనికీ సంతోషమే సమకూరేది. కాని, తమ ఉపాధిం చిన దానికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతూ వుంటే. కొంచెం చలించిపోయింది. మనస్సులో ఏదో భయం అవహించింది.

నిజమే నన్నట్లు తలాడించింది పార్వతి,

వెంకట్రామయ్యగారి కోసం కాదు యిన దేకోంది అనని కోపాన్ని మాటల్లో అనని మెదడూ-మనస్సు

"కుట.....!వయసు మళ్ళిన కొద్దీ అడ్డుగా పెట్టుకొని యింత కాటకూడు కుబన్నావా?" అంటూ లేచి చెంపపళ్లు మనివిలాడాడు. ఆ దెబ్బకు తట్టుకోలేక తూలి క్రిందకు పడిపోయింది. పార్వతి.

ఆమె ఎర్రని గులాబిరంగు ముగ్గు వల్లగా కమిలిపోయింది. కన్నీటి ధార చెక్కిళ్లను తడివేసి దెబ్బతగిలే అది కగా అతడన్న మాట ఆమె గు దెల్లో ములుకుల్లాగా గుచ్చుకొని, కాది చిం ది.

అతని కాళ్ళకై బడి "క్షమించండి. నా కోపం తెలియదు, మీ పాదాల పాకిగా దెవుతుబన్నాను మీతో పాటిని మభంకాలే అధికంగా జాలింమీ తెలియదు!" అంటూ కన్నీటితో అతని పాదాల్ని తడిసి ది,

"ఛీ...! కు...ల...టా!! దేవిన తప్పు కాలక, పమ్మిందరికాని ప్రయత్నిస్తున్నావా?" అంటు తన్నాడు.

"నేను అపరేపన్ రేయి చుకున్నాను గకా! ఇప్పుడు నీవుగర్భవతివి అయినావు అంటే ఎవడితోనో కులికి ఉ టావు! లేక పోతే. యిక్కడే ఎవడితోనో సంబంధం పెట్టుకొని ఉటావు. నిజమేచెప్పు... లేకపోతే నీపక మలివేసాను...!!అంటూ అవేశ తో అరిచాడు. వెంకట్రామయ్య

"భగవంతుడి సాక్షిగా చెప్పుకున్నాను కాకు మాత్రం నీపాపం తెలియదు." అంటు దీనంగా వేడుకొంది. పార్వతి.

"ఛీ...! వెధవ...!! అంటు తిట్టు కుంటూ వెడలిపోయాడు.

పార్వతి అలాగేనుంచా గుండెపగిలేలా ఏడ్చింది. వెంకట్రామయ్యగారి మాటలు మాటమాటకి జ్ఞాపకానికి వచ్చ, ఆమె హృదయాన్ని మలిపేస్తున్నాయి. కొట్టి కా ఫరకాలేదనిపించింది. కాని, తనకు కులంగా భావించినందుకు ఆమె గుండె బద్దలయింది. "అమాయక హృదయస్త్రీకి అంతకంటే ఎక్కువ అవమానించేముంటుంది? ఎన్ని అవమానాలైనా, అవమానంలనైనా సహిస్తుంది కాని "కులట" అనే అపనింద మాత్రం భరించలేదు". అదీగాక, ఆమె తన భర్త నోటిముందే వినడం, యింకా సహించ లేకపోయింది. అంతకంటే పెద్ద అవమానం యింకేముంటుంది పార్వతి భర్త తిరస్కృతించిన స్త్రీకి సమంలో స్థానము ముంటా? ఈ జీవితం దుర్భర మనిపించేదామెకు. నిశ్చయమైన జీవితంపై ఆమెకు, విసుగు జనించింది. ఈ పద్దెనిమిదేళ్ళ జీవితానికి సంపూర్ణత్వం వచ్చిందనుకొంది.

రాత్రంతా నిద్రేనో ఆలోచనల్లోనే గడిచింది. ఉదయాన్నే లేచి, మామూలుగా పొ. పనిలో పడుకుంది, వెంకట్రామయ్యగారిని, పిల్లల్ని బడికి పంపింది. వెంకట్రామయ్యగారు ముఖ వంగానే వుండుకున్నారు. మూడుదు

(మిగతా పేజీలో)

జీవాణువులో మూగ జీవాలు

—వాల్టర్ ఫ్రాంక్లిన్

డాక్టర్ రాబర్ట్ డబ్ల్యు హోలీ అనే అమెరికన్ శాస్త్రవేత్త 1965 లో మొట్ట మొదటిసారిగా జీవకణంలో ఒక భాగం ఎలాగ నిర్మాణమైవుందో కనిపెట్టారు ఈ భాగాన్ని శాస్త్రవేత్తలు "(ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్. ఎన్. ఏ" (రిబో న్యూక్లియిక్ యాసిడ్) అంటారు జీవకణంలోని ఇతర భాగాలతో పోల్చి పటయితే ఇది సూక్ష్మమైనదేగాని, ఇది నిర్మాణమెన తీరు మాత్రం చాలా క్లిష్టమైనది. అదుచేత దానిని కనిపెట్టడ, మానవ మేధాశక్తి సాధించిన అత్యద్భుత విజయాలలో ఒకటని చెప్పవచ్చు.

ఈ ఉపకణం నిర్మాణాన్ని కనిపెట్టడంవల్ల ఆయన శాస్త్రలోకానికి అమూల్యమైన ఒక మాధ్యమ పరిశోధక సాధనాన్ని అందించినట్టయింది. ఇది మరింత ముఖ్య విషయం.

ఆయన పరిశోధనల ఫలితంగా జీవకణ లోని ఇతర ఉపకణాల రహస్యాలు కూడా చాలా హెచ్చుగా తెలుస్తున్నాయి వాటిమూలగా చివరికు జీవసృష్టిలో ప్రాతిపదిక విషయాలలోనే మార్పులు తిమనురాగలరోజు వస్తుంది

మార్పుల ఫలితంగా వంటలు అమితంగా అభివృద్ధి అవుతాయి. పశువుల పెంపకంలో మేలు పద్ధతులు వస్తాయి. వంశ పారంపర్యంగా వస్తున్న వ్యాధులకు ఔషధాలు కనిపెట్టడం, వాటిని నివారించడంకూడా జరుగుతుంది.

డాక్టర్ హోలీ పది సంవత్సరాలు అహోరాత్రాలు విశేష (శమదమాదులతోనే చేసిన అనూహ్య పరిశోధనలు చివరకు ఫలించాయి

డాక్టర్ హోలీ 1955లో ప్రొఫెసరుగా, పరిశోధకుడుగా పని చేస్తుండేవారు. అప్పట్లో ఆయనకు పొవిడెన్సలో ఉన్న కాలిఫోర్నియా టెక్నాలజీ ఇన్స్టిట్యూట్ బోర్డ్ ఆఫ్ రిలేషన్స్ ఇచ్చారు. ఆ సంవత్సరమంతా డాక్టర్ హోలీ న్యూక్లియిక్ యాసిడ్‌ల మీద ప్రయోగాలు జరిపారు? న్యూక్లియిక్ యాసిడ్‌లు అనేవి వంశ పారంపర్యతకు కారణాలు కలిగించి, జీవకణాల కార్యకలాపాల్ని కంట్రోలు చేసుకుంటాయి.

కొంతకాలం తరువాత ఆయన తాను మొదట చదివిన ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్ (ఇనాక్టివ్ న్యూయార్క్) తిరిగి వచ్చి, రీసర్చ్ కెమిస్ట్‌గా ఉద్యోగం సంపాదించారు.

దానిలో పనిచేస్తూ, ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్. ఎన్. ఏ. నిర్మాణంగురించి తెలుసుకోవాలని డాక్టర్ హోలీ, ఆయన సహచరులు కృషి ప్రారంభించారు.

జీవకణాలు ఒకదానిమీంచి మరికొన్ని చొప్పున కొల్లలుగా పుట్టుకొస్తుంటాయి. ఈ పునరుత్పత్తి రీతి మహా క్లిష్టంగా ఉంటుంది. జీవకణాల పునరుత్పత్తిమీదనే జీవరాసి పెరుగుదల ఆధారపడింది. జీవకణాలు భాగాలలో కెల్లా ముఖ్యమైనది. డి. ఎన్. ఏ. (డి ఆక్సిరిబో న్యూక్లియిక్ యాసిడ్).

ఒక డి. ఎన్. ఏ. నుంచి ఉద్భవించే వన్నీ అచ్చంగా దానిలాగానే వుండి, దాని లక్షణాలే కలిగి ఉంటాయి, కాని దానికి సహాయం చేయడానికి రెండు ఉపకణాలుండాలి. అవే ఆర్. ఎన్. ఏ.లో చిన్న ఉపకణాలుగా ఉంటాయి.

వాటిలో ఒకదానిపేరు మెసెంజర్ (బారాహారుడు) ఆర్. ఎన్. ఏ. ఇది. డి. ఎన్. ఏ. ఇచ్చే ఆజ్ఞలను తొలినిపోయే ఉపకణం కనుక ఆ పేరు పెట్టారు. ఆ సమాచారాలమూలంగా జీవకణం పునరుత్పత్తి కావలసిన ప్రోటీనులన్నీ సేకరించబడుతాయి. మనం తినే ఆహార పదార్థాలలోని ప్రోటీనులు వివిధంగా శరీరంలో ప్రయాణ చేసి. ఎక్కడెక్కడకు వెళ్లాలో చేసేని ఈ ఉపకణాలు. అయితే, ఆహారపదార్థాలలోని ప్రోటీనులను ఇవి ఆయాశరీరాలకు తగిన ప్రోటీనులుగా మార్చివేస్తాయి ఇవి.

పోతే, రెండవ సహాయక ఉపకణాన్ని ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్. ఎన్. ఏ. అంటారు. అదిచేసే పని ఇదిః ఈయాసిడ్ లను సముచిత రీతులలోకి మార్పు చేస్తూంటుంది: అందువల్ల దర్శనం గోళ్లు, వెంట్రుకలు, నరాలు ఎముకలు మొదలైన భాగాలలో దేనికి ఎటువంటి ప్రోటీన్లు కావాలో అటువంటివి రెడీగా తయారవుతాయి.

డాక్టర్ హోలీ ప్రభృతులు మొట్ట మొదట ఒక ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్. ఎన్. ఏ.ని పేరు కేశారు. మూడు సంవత్సరాల కృషిచేసి 200 పౌనుల (90 కిలో గ్రాముల) ఈస్ట్‌నుంచి సుమారు ఒక గ్రాము ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్. ఎన్. ఏ. ను పేరు కేశారు.

ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్. ఎన్. ఏ. ఒక చిన్న పదార్థంలాగా ఉంటుంది. దానిలో మొత్తం 77 మౌలిక రసాయనాలు యూనిట్‌లుగా ఉంటాయి. వాటిని న్యూక్లియోటైడ్‌లని పేరు. ప్రతి న్యూక్లియోటైడ్‌లోనూ కొన్ని గురసాయనాలలో ఏదోఒకటి విధిగా ఉంటుంది. (అవి: అడినోసైన్, యురిడైన్, సైటిడైన్, గ్వానోసైన్.

డాక్టర్ హోలీ బృందంవారు ఈ దారాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా కత్తిరించి, ఒక్కొక్క భాగంలో ఏయే రసాయనాలు న్నాయో పరిశీలించారు

"తిరస్కృత"

(శివ పేజీ తరువాయి)

ఉన్నుండి, దాదాపు శాస్త్రి ఎనిమిది గంటల వరకు డాక్టరు గారి దగ్గరే కాలం గడుపుతున్నాడు. పార్వతి గూడ మామూలుగానే వుంటూంది. మనసులో దిగులుగావున్నా. బయటికి మాత్రం అగుపించ నివ్వడ లేదు.

మూడవనాడు సాయంకాలం. మంచి నీళ్ళకని బిందె తీసుకుని కాలువగట్టుకు వెళ్లింది.

అమర సంధ్య. పండు చీకట్లు నలువైపులా అలుముకుంటున్నాయి. నిశాదేవి తన నల్లని పమిటను ప్రపంచంపై కప్పుతూవుంది. పగలంతా కష్టంచేసి, అలసి పోయిన తన బిడ్డలకు తన ఒడిలో విశ్రాంతి నివ్వాలనుకుంటున్నటు ఉంది.

పార్వతి కాలువ గట్టుకు చేరుకుంది జనసంచారం అట్టేలేదు. జీవితంతో అలసి పోయిన పార్వతి, గంగా మాత ఒడిలో సంపూర్ణ విశ్రాంతిని పొందాలనుకుంది గట్టుపైన బిందెపెట్టి, పర్వతాలుపహారిణి అయిన గంగా భవానికి హృదయ పూర్వకంగా నమస్కరించి, ఆమె ఒడిలోకి ఉరికింది దుఃఖంతోఉన్న కుమారెకు పూరట కలిగించడానికి తన ఒడిలోకి లాక్కుంటున్న పవిత్ర మాతృదేవివలె, గంగా భవాని పార్వతిని లాక్కుంది.

వెంకట్రామయ్యగారు డాక్టరు గారితో మాట్లాడుతూ కూర్చున్నారు. అంతలోనే పరగ్రామంనుంచి ఒక మాతన వ్యక్తి వచ్చి, డాక్టరు గారికి నమస్కరించాడు. డాక్టరు గారు ప్రతి నమస్కారం చేస్తూ.

"రామయ్యగారు. కుశలాపేయవా? కూర్చోండి!" అంటు పలామర్శించాడు.

"ఆ! కుశలా సా యేవండి," అని, రామయ్యగారుకూర్చుంటూ సమాధాన మిచ్చాడు.

"డాక్టరుగారూ! ఈ మధ్యన వేపెళ్ళమీ చేయించుకున్న వాళ్ళకు గూడా పిల్లలు కలుగుతున్నారని విన్నాను. అయితే, ఆడబాళ్ళని అనుమానించాలా? లేక, ఆపరేషనలోనే దేనైనా లోపం వుందా? అని అడిగాడు.

ఈ మధ్యనే వేపెళమీ చేయించుకున్నాడు, రామయ్యగారు. తరువాత పళ్ళకారపడే బదులు, అనుమానాన్ని మొదలే దూరం చేసుకోవడం మంచిదనే ఉద్దేశ్యంతో అడిగాడు.

"కలిగితే కలగవచ్చు. అనూయకులైన ఆడబాళ్ళపై సంపూర్ణంగా దోషాన్ని ఆరోపించలేము, ఆడపాదడపా ఇటువంటి కేసులు గూడా జరుగుతున్నాయనుకోండి! పాపం! ఎంతోమంది స్త్రీలు అనుమానానికి గురై, జీవితాలను నాశనం చేసుకుంటున్నారు. అందుకే, ఆపరేషన అయిన తరువాత గూడ, మధ్యమధ్యన డాక్టరుకు చూపిస్తే పలహాలు తీసుకోవడం మంచిదండి!"

"ఎప్పుడూ చూపిస్తూనే వుండాలండి!" సందేహాన్ని వెలిబుచ్చాడు రామయ్యగారు.

"ఎప్పుడూ అవసరం లేదు లెండి. ఆపరేషన్ జరిగిన రెండు మూడు నెలవరకు కొన్ని సాధనాలను ఉపయోగించాలి. అటు తరువాత నిశ్చింతగా వుండవచ్చు లెండి! అని డాక్టరుగారు సమాధానం చెప్పారు.

"అందుకేనండి, ఆకు మాకాన్ని దూరం చేసుకోవానికే వచ్చాను. మరి వాకుగూడ ఆ సాధనా విస్తారా?

"రేపుఉదయమే వచ్చి తీసుకెళ్ళండి"

"మంచిదండి! ఇక వెళ్ళొస్తాను!" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు రామయ్య.

వెంకట్రామయ్యగారికి యీ సంభాషణ విని తల తిరిగినట్టయింది, ఆతని కేమీ తోచలేదు. అనవసరంగా పార్వతిని అనుమానించి నందుకు తనకు తాను నిందించు కున్నాడు.

బహుశస్సుగా, కొంతసేపు డాక్టరు గారితోనే గడిపి. గబగబా ఇంటికెళ్ళి "పిన్న ఎక్కడ?" అని కూతుర్ని అడిగాడు.

"పిన్ని పిళ్ళకని వెళ్లి ఇంకారాలేదు" వెళ్ళి చాలాసేపయిందం"టూ కూతురు చెప్పింది.

వెంకట్రామయ్యగారు విషణ్ణుడయ్యాడు, ఏదో అఘాయిత్యం జరిగి వుంటుందని అనుమానపడ్డారు.

వెంటనే కాలువ గట్టుకు మనిషిని పంపాడు. కొంచెం పేరట్లోకే, పోయిన మనిషి ఖాళీ బిందెతో తిరిగి వచ్చాడు "అక్కడ ఎవరూ లేరు. ఖాళీ బిందె మాత్రమే గట్టు మీద ఉంది"ని చెప్పాడు

వెంకట్రామయ్యగారు నిర్విణుడయ్యాడు. దుఃఖాన్ని భరించలేక "పార్వతీ!" అంటూ కుర్చీలో కూలబడిపోయాడు.

నిందిస్తూ వెనుదిరిగారు. యింతలో జమీందారుగారి యింటిని అగ్నిహోత్రుడు చుట్టుముట్టాడు. అని అగ్నిహోత్రుడి జ్వాలలు కావు శిల్పి హృదయంలో రగిలిన జ్వాలలు. జమీందారుగారి పుత్రుడు తమాషాగా విసిరిన నిప్పులు ఘోర ప్రమాదానికి దారితీసింది. ప్రాపంచిక వ్యాయస్థానం మండి దుర్మార్గుడు బళ్ళార్యవంతుడైతే తప్పించుకోగలడేమో! కానినిప్పుతో విధి విధానాన్ని ఎవరూ మీరలేరు.

* * *

రామవర గ్రామంలో జమీందారూ అని పంతతి కనిపించకపోయినా విరిగిన శిల్పం-మానవుడి అమానుషత్వానికి చిహ్నంగా కన్పిస్తూనే వుంటుందట ఈ నాటికి.

"మత సామరస్యం మన కర్తవ్యం"

(శివ పేజీ తరువాయి)

ఆయన మాటలనుపట్టుకొని పరిశీలించాలి ప్రభుత్వ విభాగాలన్నీ ఆయనవి ప్రభుత్వం ఆయనదిః కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఆయనే యజమాని, వరుసగా కాలుగు ముప్పావుపంతస్తులాలాంటివరకు, ముస్లిములను సైన్యంనుంచీ. తదితర పెద్ద పెద్ద పదవులను చీ దూరంగా వుంచడం ఆయన వంతే ముస్లిములలో ఈ విషయంపట్ల అసంతృప్తి బయలుదేరి కారు తిరుగ బడటం ప్రారంభించగానే చివరి మూడు మాసాలు తమ గొంతు మూసుకొంటూ వుంటూరాయన, జిమియట్ మహా భళా, లేదా మరొక మైన ముస్లిముల సంఘాల సభలో పాల్గొనే చేయిస్తూ వుంటారు, అందులో ప్రసంగిస్తూ, ఈ అక్రమాన్ని ఇకముందు నేను సహించను, అనీ వాదేశంలోని ప్రజలందరికీ సమానమైన అవకాశాలు లభించి తీరాలని పిరాలు పలుకుతూ వుంటారు, రకరకాలైన మాటలు మాట్లాడి ముస్లిముల మనస్సులను రంజింప చెయ్యడానికి ఆయన ప్రయిత్నిస్తు వుంటారు సహూ! కశెర ఏమిటో కాంగ్రెసు కశెర ఏమిటో మీరు బాగా గ్రహించాలి ఈ కాంగ్రేసు కశెర ఏలా అడుతోందో తెలుసా? దాని పరిణామాలు రెండు రకాలుగా వుంటాయి మొదట కాలుగు సంవత్సరాల తొమ్మిది మాసాల కాలా తొలసాగే పరిణామం ఒక రకముగా వుంటుంది. ముస్లిములకు ఉన్నత పదవులు ఇవ్వరాదని. చివరి మూడు మాసాల పరిణామ మరొకరకంగా వుంటుంది. దేశమ తటా ముస్లిముల సభలు జరిపించి, సమ్మేళనాలు ఏర్పాటు చేయించి వాటిలో ప్రసంగాలు చేయటానికి ఏర్పాటు చేసుకొని వాటిలో పెహూ ప్రభుత్వం ముస్లిములకు అన్ని సౌకర్యాలూ కలుగ చెయ్యటానికి అరాటపడుతూ వున్నదని, వారి స్థితి గతులను పరిశీలించటానికి పరిశీలన సంఘాలను వేశామని, కమిషన్లు వేశామని. అదితను నివేదికలను త్వరలోనే ప్రభుత్వానికి సమర్పించ తోత్తున్నాయని, ప్రగల్భాలు పలికడ. ముస్లిముల మనస్సులు తృప్తి చెంగి, తమ పక్షం గడచి పోగానే ఈ మాటలకు బొత్తిగా మరచి పోవటం కశెరలోని మరో కాలుక పని ప్రారంభం

ఈ విషయాన్ని హిందువులూ, ముస్లిములూఉభయులూఅర్థం చేసుకోవలసివున్నది. పెహూగారు తమ పాక్షుల సంరక్షకుడు అన్న భ్రమ ముస్లిముల మనస్సుల్లోగూడు కట్టుకొని వున్నది,అయిన పలాంటి రక్షకుడో ఆవేగతి నిష్పక్షంగా అవగాహన చేసుకోవాలి కి ప్రహూ ఏమిచేస్తున్నాడో ఆయన కాంగ్రెసు ఏమేమి చేస్తున్నదో హిందువులు కూడా స్పష్టంగా గ్రహించాలి కాంగ్రెసు బహుశాఈదేశపు ప్రభుత్వాధికారాలికి పట్టా పుచ్చుకున్నట్లుగా వ్యవహరిస్తున్నాడు, దేశ ఎంతగా పర్యవసానం అయిపోయినా, ఎంత పతనం చెందినవారే ఏదో విధంగా తమ అధికారాలు. ప్రభుత్వాలు కొనసాగుతే చాలు అన్న ధోరణిలో కాంగ్రెసు వ్యవహరిస్తూ వున్నది. అందుకని హిందువులు కూడ ఈ విషయంలో తమ తమ మనస్సులను స్పష్టం చేసుకోవలసివున్నది. చివరికి మనముందరమూ ఈ దేశంలో పొరులముగద! అనుమానాలకూ, సందేహాలకు సంబంధించి మనస్సుల్లో ఏర్పడినా మెలవున్నట్లయితే, విశకపరిస్థితి ఏర్పడి కావచ్చి నప్పుడు ముస్లిములు ఈదేశానికి ద్రోహం తలపెట్టగలరేమోనన్న అనుమానం ఎవరిలో నైనా వుంటే-ఒక్క విషయాన్ని మాత్రం స్పష్టంగా గుర్తించాలి. హిందువులు ముస్లిములపట్ల ఇలాంటి సందేహాలను ఎంత ఎక్కువగా ప్రదర్శిస్తూ వుంటే వారిని ఎంత ఎక్కువగా దూరం కొడుతూవుంటే ముస్లిములు అంత ఎక్కువ ప్రమాదకారులుగా తయారౌతారు. కాని ఇందుకు భిన్నంగా ఎంత ఎక్కువగా వారిని విశ్వసించి. ప్రేమించి దగ్గరకు తీసినట్లయితే అంత తక్కువ ప్రమాదకారులు అవుతారుతమాత్రాన్ని హిందువులందరూ స్పష్టంగా గ్రహించినట్లయితే పరిస్థితి మెరుగుపడగలదు.

గూఢచారులు అనేవారు మామూలు మనుషులుగా ఉండరన్న విషయాన్ని అందరూ గుర్తించుకోవాలి గూడచారులంటే బాగా ఆరితేరిన వారై ఉంటారు వాళ్ళవెనకాల పెద్దబలం వుంటుంది. అటూ ఇటూ వీధుల్లో ఎటుపడితే అటు తిరుగుతూ వుంటారనుకున్నా లేమిటి? ఈ విషయంలో భారత పాకిస్తాన్ దేశాల ప్రభుత్వాలు రెండూ పంతకొరగానివో ఒక్క విషయం మీకు చెపుతాను. ప్రజల రాకపోకలు పెద్దఎత్తున జరుగుతూనే వుంటాయి, రోజూ 200లు, 300లు. లేదా వాలుదువందల మంది అటుకుంచి ఇటు, ఇటునుంచి అటూ రాకపోకలు సాగిస్తూనే వుంటారని భావించవారిలో చాలామంది చదువురాని వాళ్లుగా ఉంటారు. చదువుకున్నవాళ్ళయితే తప్పనిసరి "విసా" ఎక్కువ ఉన్నదీ, ఏ రోజున దానిగడువు తీరిపోతుంది మొదలైన విషయాలు తెలిసివుంటాయి. గడువుకన్న ఒకటిరెండు రోజులు ముందుగానే బయలుదేరుతూవుంటారు, ఒక్క బెంగాలులోనేకాదు పాకిస్తాన్ అంతటనేటికి కూడా దాదాపు ఒక కోటి లేదా

శామను అంతమొందించాలని, ముసలిదనం బలవంతంగా రుద్దడాన్ని కోట్లాది మందిమిగా వున్న మన తలలపై నుంచి ఈ బయవుడు దించాలని మనం స్వేచ్ఛా వాయువులను పీల్చుకొనే అవకాశం కావాలని మన ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలన్నీ మనమన మాతృభాషలలోకొనసాగించుకొనే అవకాశం కలగాలని, అందుకుగాను ఇంగ్లీషును తొలగించాలని నేను అంటున్నాను. ఈ పనికి హిందీకే ఏలాంటి సంబంధమూ లేదు. తమిళవాడులో తమిళభాష, బెంగాలీలో బంగాళీభాష, నిజామాబాదు దేశంలో ఉన్న పత్రికలన్నీ వస్తువుగురించి అనేక విషయాలలో చాలా దుష్ప్రచారాలు కొనసాగించాయి. అందులో నేను హిందీని రుద్దజూస్తున్నానేది కూడా ఒకటి. ఈమాట పూర్తిగా అబద్ధం. కాపా రాష్ట్రాల కోసం ప్రజానీకం మహత్తరమైన ఉద్యమాలను కొనసాగించింది. అనేక మంది మహోన్నతమైన త్యాగాలు చేశారు. మహారాష్ట్రలో వేలాది కుంది మహారాష్ట్రులు తమ ప్రాణాలను బలిచ్చారు. చివరికి మహా

(మిగతా రేపు పేజీలో)

సులభమైన వాయిదాలపైన గృహములు

మీకు, మీ పిల్లలకు అవసరమైన దిగువ పేర్కొన్న వాటిలో ఏదైన ఒకటి ఎన్నుకోండి:

రు. 7,500/- రు. 10,000/- రు. 20,000/-

27 10-68 ఆదివారం రోజు ఉ: 10 30 నుండి 11.30 మధ్యన గృహముల కేటాయింపు.

కేటాయింపు గురించి జాబితాలో చేరిన సభ్యులకు స్వయంగా తెలియపరచబడును. సభ్యత్వం పరిమితమైనది.

వెంటనే వేరండి:

ది హైదరాబాద్ పబ్లిక్ వెల్ఫేర్ హౌసింగ్ కంపెనీ(ప్రై) లిమిటెడ్

బిజిర్టీ రోడ్, హిమాయత్‌నగర్, వీధి నెం.1 (మొదటి బిల్డింగ్)

హైదరాబాద్-29.

(A.G.3240 T.)

ఫ్లూను త్వరితంగా ఎదుర్కొనుటకు

క్రొత్త మైక్రోమైస్డ్ 'ఆస్ట్రో'

ఆస్ట్రో & కం. తయారు

ఉదయమందలి తాజాదనము గంటల కొలది వుండేలా చేసుకోండి...!

దానికి కావలసినది పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్కు! ఉదయం స్నానానంతరం పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్కును వొళ్లంతా జల్లుకొంటే తాజాదనము, హాయిగంటల కొలది వుండుతుంది. పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్కు యొక్క తేలికైన పరిమళము మొంత మీద రోజంతా నిలిచి వుంటుంది. చెమటను త్వరగా పీల్చే గుణము గల పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్కు మండే ఎండలో, తక్కువోపే వాతావరణములో విమ్మరిని పేద దేర్చి, తాజాగా, హాయిగా, పరిమళంతో వుంచుతుంది. సంవత్సరమంతా అన్ని వాతావరణములకూ మీరు వాడదగినది పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్కు!

పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్కు — ఎంతో మెత్తటి మేలు రకం టాల్కు!

పీపీఆర్ - పాండ్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్

(పరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ లో నమోదుచేయబడినది)